

δυνάμενος νὰ μεταφέρῃ ἀπὸ ξένων τόπων, ὅσα ἡ πατρίς αὐτοῦ στερεῖται. Τοῦτο, ἐκτὸς τῶν πολλῶν δυσκολιῶν καὶ ἐνδεχομένων κινδύνων, εἶναι καὶ ἀδύνατον νὰ γίνηται κατὰ πάντα τὰ συστατικὰ τῆς εὐτυχοῦς ζωῆς. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ἐπιμελῶνται καὶ νὰ συνεισφέρωσιν εἰς σύστασιν τεχνικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν σχολείων τοῦ ἔθνους καὶ τῆς πατρίδος αὐτῶν. Αἱ τοιαῦται συνεισφοραὶ ποτὲ δὲν ὑπερβαίνουσιν ὅσα περιττὰ ἀναλώματα γίνονται διὰ τὴν ἔλλειψιν ἢ ἀτέλειαν τῶν τεχνῶν τῆς πατρίδος καὶ τοῦ ἔθνους.

Οἱ πλούσιοι ἔχουσι πρὸς τούτοις καὶ ἄλλο μεγαλῆτερον συμφέρον νὰ ἐπιμελῶνται τὴν πρόοδον καὶ τὴν εὐτυχῇ κατάστασιν τοῦ ἔθνους καὶ τῆς πατρίδος αὐτῶν· συνδεδεμένοι μᾶλλον μὲ αὐτὴν, καὶ συνειθισμένοι εἰς πλειοτέρας χρείας, ὡς ἔχοντες καὶ πλείοτερα μέσα ἐκ πληρώσεως, κινδυνεύουσι νὰ κατασταθῶσιν οἱ δυστυχέστεροι, ἐὰν στερηθῶσιν αὐτὰ· πολλῶν δὲ τοιούτων στέρησεων καὶ καταστροφῶν μερικῶν καὶ κοινῶν γίνεται πολλάκις αἰτία ἡ πτωχεία καὶ ἠθικὴ διαφθορὰ τοῦ λαοῦ. Ὡστε τὸ συμφέρον τῶν πτωχῶν, αἱ τέχναι, ἡ παιδεία, ἡ ἠθικὴ εὐκοσμία, εἶναι οὐσιωδῶς συμφέρον τῶν πλουσίων· διότι τότε οἱ πτωχοὶ εὐτυχοῦντες ἀναλόγως πρὸς τὴν θέσιν αὐτῶν, προσφκειωμένοι πραγματικῶς μὲ τὴν πατρίδα καὶ μὲ τὸ ἔθνος, αἰσθανόμενοι τὰ ἀμοιβαία καθήκοντα αὐτῶν, γίνονται ὠφελίμα ὄργανα εἰς τὰς χρείας τῶν πλουσίων, εἰρηνικοὶ συνεργοὶ τῆς κοινῆς εὐτυχίας, καὶ μέλη ἀληθινὰ τοῦ πολιτικοῦ σώματος.

Τὰ πρὸς τὴν πατρίδα καὶ ἅπαν τὸ ἔθνος καθήκοντα τῶν πλουσίων ἐπιστηνρίζονται οὐ μόνον εἰς τὸ ἴδιον αὐτῶν συμφέρον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν δικαιοσύνην. Ἐπειδὴ ἔχουσι τὸν πλοῦτον ἐκ τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, εἶναι δίκαιον καὶ νὰ μεταχειρίζονται αὐτὸν ὠφελίμως εἰς τὴν κοινωνίαν. Φαίνεται τάχα καὶ μικρὰ δόξα ἢ ὀλίγη ἡδονὴ εἰς τὸν αἰσθητικὸν τοῦ καλοῦ καὶ φρόνιμον πλούσιον, νὰ μεταχειρίζεται τὸν πλοῦτον αὐτοῦ ὄργανον ἀγαθοποιῶν, βοηθῶν τοὺς ἐν ἀνάγκαις, παρηγορῶν τοὺς ἀναξίως δυστυχοῦντας, ἐνθαρρύνων τοὺς τεχνίτας, ἐμψυχόνων τοὺς γεωργοὺς, περιποιούμενος τὴν ἀτυχῇ ἀξιοσύνην καὶ τὰ προτερήματα; Τοιοῦτον πλούσιον τίς δὲν θέλει ἀγαπᾶν καὶ σέβεσθαι, ὡς κοινὸν πατέρα καὶ εὐεργέτην, ὡς ὑπέρτιμον ἐπίτροπον καὶ διανομέα τῶν ἀγαθῶν τῆς θείας προνοίας;

Εἶναι φαυλότης ἀνδραποδώδης, καὶ ἀδικία ἐνταυτῷ ἀσυγχώρητος, ἔχων τις πλοῦτον, νὰ φυλάττῃ αὐτὸν δουλικῶς, ἢ νὰ σκορπίζῃ ἀσώτως εἰς πράγματα ἀνωφελῆ, πρόξενον κακοηθείας εἰς τοὺς ἄλλους καὶ εἰς αὐτὸν βλαπτικά. Ὁ φιλάργυρος στερεῖται τὰς ἀθώας καὶ τιμίας ἀπολαύσεις, τυραννεῖ ἑαυτὸν μὲ δουλοπρεπεῖς φροντίδας, φόβους καὶ ὑποψίας· εἶναι παντοτεινὸν παίγιον μεταξὺ τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ τῆς φιλαργυρίας. Ἀδικεῖ καὶ τοὺς ἄλλους, στερῶν αὐτοὺς τῶν ὧων ὠφελειῶν